2.2.4 Ποιες αρχές διέπουν τη δραστηριότητα σύναψης δημοσίων συμβάσεων;

Οι δέκα Βασικές Κατευθυντήριες Αρχές για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων είναι:

Πίνακας 2-2: Οι δέκα Κατευθυντήριες Αρχές

- **Ανταγωνισμός –** Πρέπει να ενθαρρύνεται ο ανταγωνισμός μεταξύ οικονομικών φορέων κατά τον πλέον αποδοτικό και αποτελεσματικό τρόπο.

- **Αποδοτικότητα & Αποτελεσματικότητα –** Κατά τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων πρέπει να επιδιώκεται η επίτευξη αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας, με στόχο την εξασφάλιση καλής σχέσης ποιότητας/τιμής για την Αναθέτουσα Αρχή.

- **Δίκαιη Μεταχείριση/ Αποφυγή των Διακρίσεων –** Τα άτομα που εμπλέκονται στη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων πρέπει να ενεργούν δίκαια καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής της διαδικασίας, χωρίς να επιβάλλουν άσκοπα βάρη ή περιορισμούς σε οικονομικούς φορείς. Οποιαδήποτε ευνοϊκή μεταχείριση συγκεκριμένου οικονομικού φορέα πρέπει να αποφεύγεται.

- **Αντικειμενικότητα / Ακεραιότητα / Εντιμότητα –** Τα άτομα που εμπλέκονται στη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων πρέπει να δηλώνουν οποιαδήποτε σύγκρουση συμφερόντων που επηρεάζει ή φαίνεται να επηρεάζει την κρίση τους. Δώρα, φιλοξενία και οποιεσδήποτε υλικές απολαβές που θα μπορούσαν ευλόγως να θεωρηθούν ότι θέτουν σε κίνδυνο την αντικειμενικότητα ή την ακεραιότητά τους, θα πρέπει να απορρίπτονται.

- **Διαφάνεια –** Τα άτομα που εμπλέκονται στη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων πρέπει να εξασφαλίζουν ίσους όρους και ίσες δυνατότητες πρόσβασης για όλους τους οικονομικούς φορείς, ενημερώνοντάς τους με ανοικτό και διαφανή τρόπο.

- **Λογοδοσία –** Τα άτομα που εμπλέκονται στη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων πρέπει να λογοδοτούν για τις ευθύνες οι οποίες τους ανατίθενται, καθώς και για τις αποφάσεις τις οποίες λαμβάνουν, καθώς επίσης να τηρούν τα κατάλληλα αρχεία.

- Ε**χεμύθεια / Ακρίβεια Πληροφοριών / Προστασία Πνευματικής Ιδιοκτησίας –** Τα άτομα που εμπλέκονται στη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων πρέπει να τηρούν εμπιστευτικές τις πληροφορίες που αποκτούν κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης των καθηκόντων τους, και να μην αποκαλύπτουν οποιεσδήποτε τέτοιες πληροφορίες χωρίς να έχουν την κατάλληλη και νόμιμη άδεια προς τούτο.

- **Συμμόρφωση με τους Νόμους / Υπηρέτηση του Δημοσίου Συμφέροντος / Ικανότητα Ανταπόκρισης –** Τα άτομα που εμπλέκονται στη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων πρέπει να συμμορφώνονται με την Κυπριακή και την Ευρωπαϊκή νομοθεσία, καθώς και με άλλες απαιτήσεις και δεσμεύσεις αναφορικά με τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων. Πρέπει να υπηρετούν το δημόσιο συμφέρον και να ενεργούν με ευσυνειδησία κατά τη χρησιμοποίηση των χρημάτων των «φορολογουμένων».

- **Επαγγελματισμός –** Τα άτομα που εμπλέκονται στη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων πρέπει να εργάζονται με υψηλό επίπεδο επαγγελματισμού, να

Όσον αφορά ειδικότερα τις επιχειρηματικές δοσοληψίες των Αναθετουσών Αρχών με Αναδόχους είναι σημαντικό όπως διέπονται και από τις ακόλουθες επιπλέον αρχές:

- Η τοποθέτηση παραγγελιών και η ανάθεση συμβάσεων πρέπει να γίνονται σύμφωνα με το νόμο, τους κανονισμούς, τους σχετικούς κανόνες και κανονισμούς που άπτονται θεμάτων εσωτερικής πολιτικής, τις αρχές της βέλτιστης σχέσης ποιότητας/τιμής και τον Οδηγό Βέλτιστων Πρακτικών.

- Να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τον Κώδικα Δεοντολογίας για το προσωπικό που εμπλέκεται στη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων.

- Να τηρούνται οι υποχρεώσεις τις οποίες το Δημόσιο αναλαμβάνει βάσει των όρων και προϋποθέσεων της σύμβασης. Είναι σημαντικό για τις Αναθέτουσες Αρχές να εξασφαλίζουν ότι όλοι οι όροι και οι προϋποθέσεις που περιλαμβάνονται σε μία σύμβαση είναι ρεαλιστικοί και επιτεύξιμοι για την εκάστοτε Αναθέτουσα Αρχή (π.χ. ως προς την πληρωμή ή τη συχνότητα παρακολούθησης, λαμβάνοντας υπόψη τη διαθεσιμότητα πόρων).

- Να εξασφαλίζεται ότι οι πληροφορίες που παρέχονται στους οικονομικούς φορείς είναι ακριβείς, σχετικές και επαρκείς.

- Τα άτομα που εμπλέκονται στις δραστηριότητες σύναψης δημοσίων συμβάσεων θα πρέπει να υπόκεινται σε υποχρέωση λογοδοσίας για τις ενέργειές τους και για το ρόλο που διαδραματίζουν στη διαμόρφωση των αποφάσεων.

- Οι προδιαγραφές και τα κριτήρια Έργων θα πρέπει να έχουν όσο το δυνατόν πιο ανοικτό και γενικευμένο (generic) χαρακτήρα, ώστε να αποφεύγεται το ενδεχόμενο να ευνοούν οποιαδήποτε συγκεκριμένη λύση ή οποιοδήποτε συγκεκριμένο οικονομικό φορέα.

Image not found or type unknown Οι συντονιστές θα πρέπει να υπενθυμίζουν στο προσωπικό που εμπλέκεται σε θέματα σύναψης δημοσίων συμβάσεων, εγγράφως και σε τακτική βάση (συνήθως δύο φορές το χρόνο), τον κίνδυνο να αποτελέσουν στόχο εξαπάτησης και διαφθοράς. Οι εμπλεκόμενοι, θα πρέπει να αναφέρουν αμέσως οποιεσδήποτε τέτοιες απόπειρες στους ανωτέρους τους.

Συγκρούσεις Συμφερόντων

Image not found or type unknown Τα μέλη του προσωπικού που εμπλέκονται στη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων (περιλαμβανομένων των μελών των συμβουλίων προσφορών και των επιτροπών αξιολόγησης) απαιτείται να ενημερώνουν την Αναθέτουσα Αρχή στην οποία ανήκουν για τυχόν συμφέροντα τα οποία είναι ευλόγως δυνατόν να αναμένεται ότι θα επηρεάσουν τα ίδια και τις δραστηριότητές τους ως εργαζομένων του Δημοσίου. Εάν πληροφορηθείτε ότι σε μία σύμβαση που πρόκειται να συναφθεί, έχετε οποιοδήποτε χρηματικό ή άλλο συμφέρον, είτε άμεσο είτε έμμεσο, θα πρέπει να ενημερώσετε εγγράφως την Αναθέτουσα Αρχή στην οποία ανήκετε μέσω του στελέχους το οποίο έχει διοριστεί στη θέση του Συντονιστή Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων (Procurement Manager).

Image not found or type unknown Τα δώρα, έστω και μικρής αξίας, θα πρέπει να απορρίπτονται και να επιστρέφονται ταχυδρομικά. Σύμφωνα με τον Περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμο 1/1990 κανένας δημόσιος υπάλληλος δεν επιτρέπεται άμεσα ή έμμεσα να παίρνει ή δίδει οποιαδήποτε δώρα που να συνίστανται σε χρήματα, άλλα αγαθά, δωρεάν ταξίδια ή άλλα προσωπικά ωφελήματα. Αν δώρο, χρηματικό ή άλλο, προσφερθεί ή δοθεί σε υπάλληλο έναντι υπηρεσίας που παρασχέθηκε ή που θα παρασχεθεί απ' αυτόν με βάση την επίσημη του ιδιότητα, ο υπάλληλος οφείλει να πληροφορήσει αμέσως τον Προϊστάμενο του Τμήματος του. Σχετικός είναι ο **Κώδικας Δεοντολογίας για τη Σύναψη Δημοσίων Συμβάσεων**.